

EKONOMİK GÖRÜNÜM

EKONOMİ POLİTİKALARI GENEL BAŞKAN YARDIMCILIĞI
Mart 2013, No: 53

Bu sayıda;

2013 Şubat ayı enflasyonu,

2012 Aralık Ayı Finansal Kesim Dışındaki Firmaların Net Döviz Pozisyonu,

2012 İşgücü ve İstihdam rakamları değerlendirilmiştir.

Mutfaktaki yangın devam ediyor...

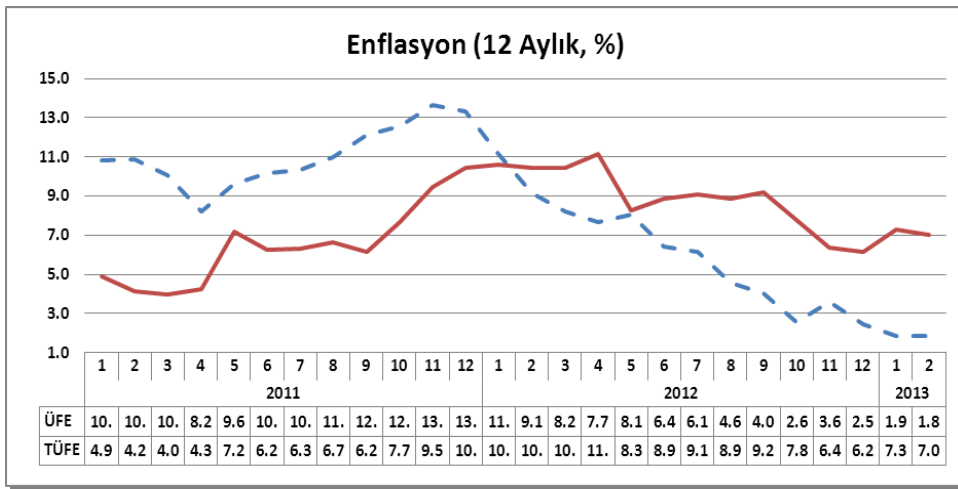
- Yılın en kısa ayı Şubat'ta enflasyon cephesinde değişen çok şey yok. **Ailelerin her ay sıklıkla kullanmak zorunda olduğu, aşın pişmesi için tencereye mutlaka konması gereken ürünlerin fiyatlarındaki ciddi artışlar geçtiğimiz ay da sürdü.**
- Şubat ayında fiyatı en çok artan ürünler biber ve çeşitleri oldu. Şubat ayında sivri biberin fiyatı % 42,4, Çarliston biberin fiyatı % 41,6, Dolmalık biberin fiyatı % 25,7 arttı. Kış aylarının en çok tüketilen meyvelerinden olan mandalina ise tek bir ayda % 21 zam gördü. **Yine en ucuz protein kaynağı olan ve ucuzluğu nedeniyle de mutfakların vazgeçilmezi tavuk etinin fiyatı Şubatta % 9 arttı.**
- **Şubatta fiyatı en çok artan 25 ürünün 20'si mutfakta kaynayacak tencere ile doğrudan ilgili. Yılın en kısa ayında vatandaşın mutfağındaki yangın büyüdü.**
- **Nitekim Şubatta gıda ve alkolsüz içecekler grubundaki enflasyon, manşet enflasyonu (TÜFE'yi) üçe katlayarak, % 0,9 oldu. Yılın ilk iki ayında gıda fiyatlarındaki artış ise % 5'e dayandı.**

Tablo: Şubat Ayında Fiyatı En Çok Artan Ürünler

	% Artış
1 Biber sivri	42.4
2 Biber Çarliston	41.6
3 Biber Dolmalık	25.7
4 Mandalina	21.0
5 Patlıcan	14.2
6 Nar	11.5
7 Tavuk Eti	9.0
8 Salatalık	8.2
9 Balık	5.5
10 Marul	5.4
11 Sarımsak	5.3
12 Dvd Oynatıcı	5.1
13 Kabak Çekirdeği	4.9
14 Telefon Ekipmanları (Telsiz Telefon, Cep Telefonu)	4.5
15 Badem İçi	4.3
16 Tahin Helvası	3.7
17 Mantar	3.6
18 Ay Çekirdeği	3.6
19 Benzin	3.5
20 Tahin	3.5
21 Kuru Fasulye	3.3
22 Bulgur	3.2
23 Kağıt Sofra Malzemeleri	3.2
24 Koyun Eti	3.1
25 Ev Aletlerinin Tamiri (Malzeme ve İşçilik)	3.0

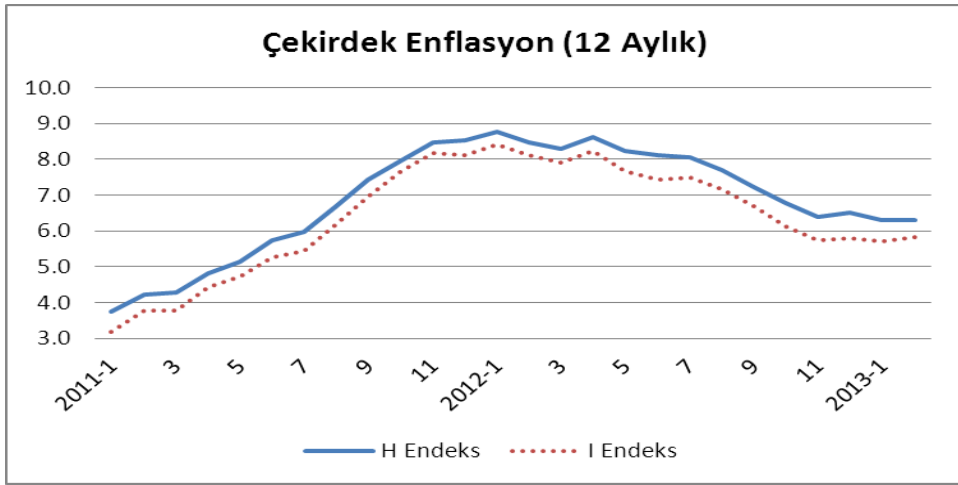
Kaynak: TÜİK

- Vatandaşın enflasyonundan TÜİK' in enflasyonuna geldiğimizde Şubat ayında tüketici fiyatlarının % 0,30 arttığı görülüyor. Şubat'ta 12 aylık tüketici enflasyonu ise 0,28 puan düşerek % 7,03 oldu. **Daha yılın ilk iki ayı bittiğinde tüketici enflasyonu % 1,95 oldu ve % 5'lik yılsonu hedefinin % 40'ı yılın altıda birinde gerçekleşmiş oldu.**
- Üretici fiyatları ise Şubat'ta % 0,13 gerileyerek, arka arkaya üç ay gerilemeye devam etti. Böylece Şubat'ta 12 aylık üretici fiyat artışı % 1,8 ile 2009 yılı Kasım ayından bu yana, en düşük seviyeye geriledi. **Üretici fiyatlarındaki bu eğilim, ekonomide durgunluğun yılın ilk aylarında da devam ettiğine yönelik diğer verileri teyit ediyor.**

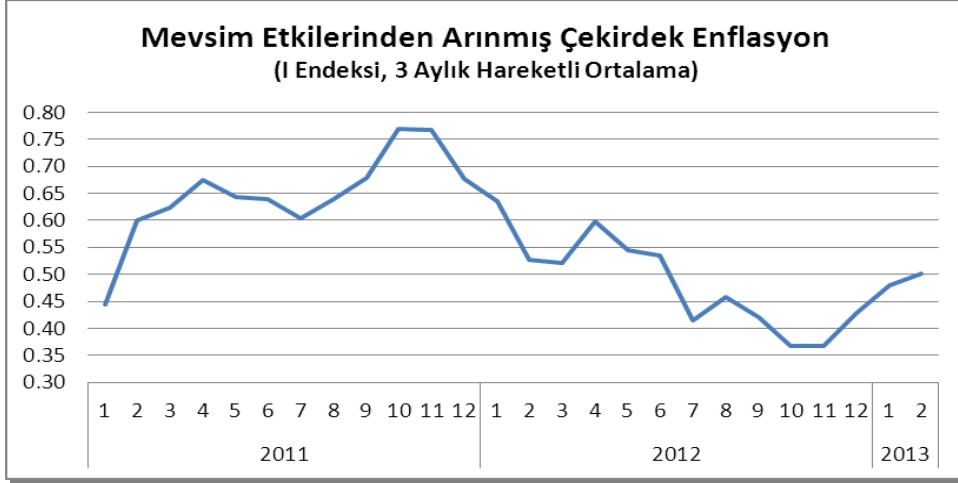
Kaynak: TÜİK

- Çekirdek enflasyon göstergeleri de çok parlak değil. 12 aylık çekirdek enflasyondaki gelişmeler enflasyonun artık belirli bir tabana oturduğunu ve düşüşün giderek güçleştiğini gösteriyor. Merkez Bankasının yakından izlediği I endeksindeki 12 aylık enflasyon Şubatta 0,10 puan artarak % 5,82'ye çıktı. H endeksindeki 12 aylık enflasyon aynı dönemde değişmedi ve % 6,29 oldu.

Kaynak: TÜİK

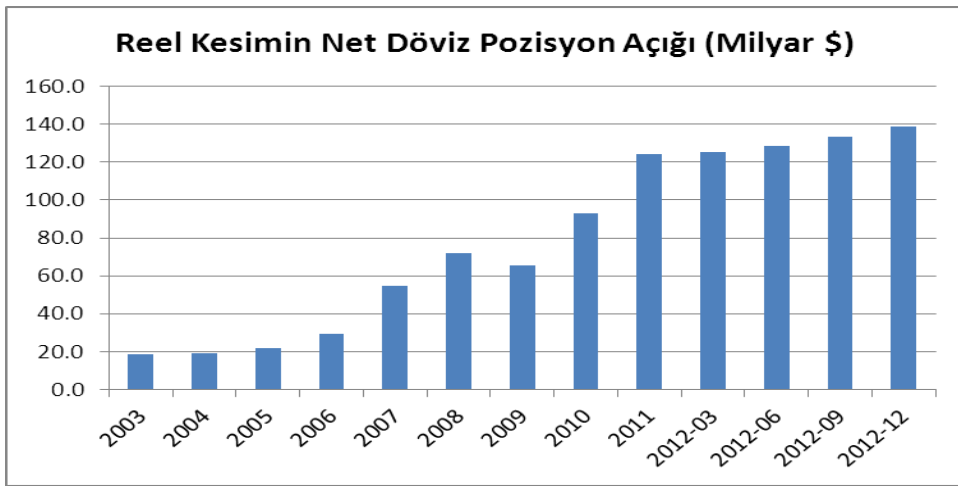
- **Mevsim etkilerinden arınmış çekirdek enflasyonun üç aylık hareketli ortalamasının eğilimi de enflasyondaki düşüşün giderek güçleştiğini gösteriyor.** Bu şekilde bakıldığında geçtiğimiz yılsonundan bu yana çekirdek enflasyonun artış eğiliminde olduğu anlaşılıyor.

Kaynak: TÜİK, Mevsim etkisinden arındırma tarafımızdan yapılmıştır.

Reel Sektör Döviz Açık Pozisyonunda Yeni Rekor ...

- **Reel sektörde faaliyet gösteren firmaların döviz açık pozisyonu 2012’de yeni bir rekor kırdı.** 2012’de reel sektörün döviz cinsinden varlıkları, 11,1 milyar dolar artarak 88,2 milyar dolar olurken; aynı dönemde döviz yükümlülükleri 25,7 milyar dolar artarak 227 milyar dolara çıktı.
- **Böylece 2012’de reel sektörün döviz cinsinden net borcu 14,6 milyar dolar artışla 138,8 milyar dolara yükseldi.**

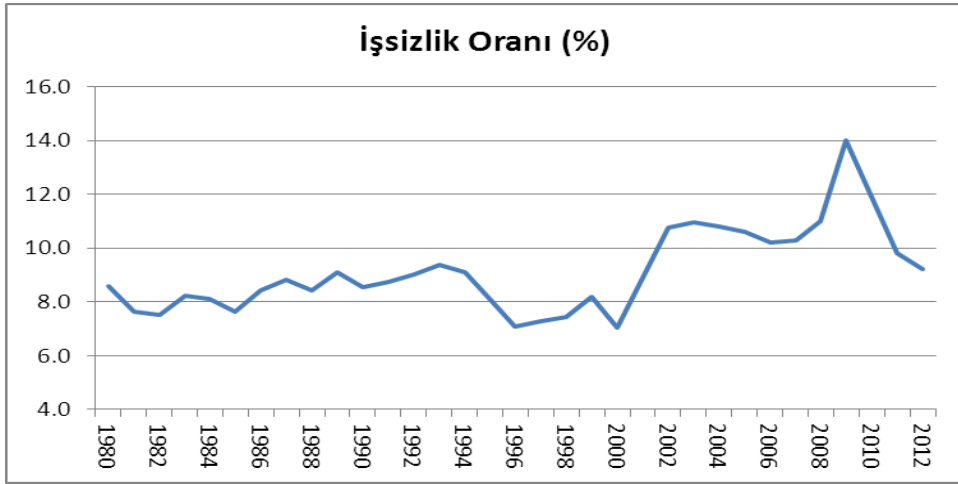

Kaynak: TCMB

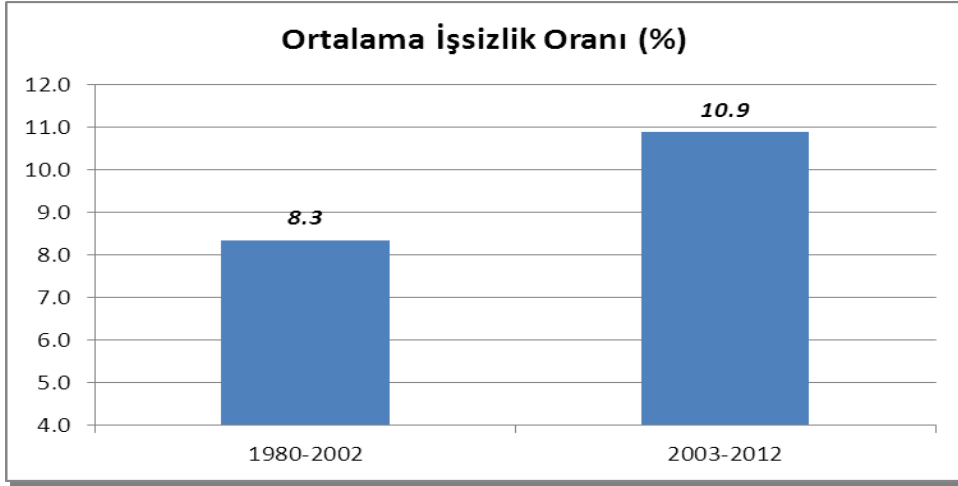
- Reel sektörün 227 milyar dolarlık döviz borcunun % 53,5'i (121,5 milyar dolar) yurtiçindeki, % 36,6'sı (83 milyar dolar) ise yurtdışındaki finansal kuruluşlara. Geriye kalan borç ise şirketlerin yapmış olduğu ithalat nedeniyle oluşan ticari borçlar. Sadece bu rakamlar bile ekonomide borçlanmayla biriken kırılmalıkların hangi boyutlara geldiğini açıkça gösteriyor. Aynı veriler olası bir kur şokunun reel sektörden banka bilançolarına hızla aktarılacağına işaret ediyor.
- **Önümüzdeki bir yılda çevrilecek toplam dış borcun 144,2 milyar dolar, hedeflenen cari açığın ise 61 milyar dolar olduğu düşünülüğünde olası bir kur şokundan kaçınabilmenin ön koşulunun önümüzdeki bir yıllık sürede 205 milyar dolarlık bir dış finansmanın sağlanmasına bağlı olduğu anlaşılıyor.**

Düşen Büyüme, Düşen İşsizlik !!!

- TÜİK 2012 yılına ilişkin işgücü ve istihdam verilerini açıkladı. **Büyümenin % 8,5'den % 2,5'e 6 puan gerileyeceğinin anlaşıldığı 2012'de; işsizlik de % 9,8'den % 9,2'ye 0,6 puan düştü.**
- Dünya üzerinde büyümeyi düşürerek, işsizliği de düşürme 'becerisini' gösteren böylece ekonomi bilimine 'önemli' katkı yapan AKP iktidarı, bu 'becerinin' sırlarını diğer ülkelerle paylaşırsa tüm dünyaya büyük iyilik yapmış olacak! Nede olsa tüm dünya, düşük büyüme yüksek işsizlik tuzağında kıvranıyor.
- **Gelen bu veri ile AKP iktidarının 10 yıllık işsizlik karnesi de netleşti. 1980–2002 arasında ortalama işsizlik oranı % 8,3 olurken, 10 yıllık AKP iktidarında ortalama işsizlik oranı % 10,9 oldu.**

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı, TÜİK

Kaynak: Kalkınma Bakanlığı, TÜİK

- TÜİK rakamlarına dönecek olursak. 2012’de işgücü 614 bin kişi artarak 27,3 milyon kişi olurken; aynı dönemde istihdam edilenlerin sayısı 711 bin kişi artarak 24,8 milyona çıktı.
- Böylece işsiz vatandaşlarımızın sayısı 2012’de 97 bin kişi gerileyerek 2,5 milyon kişiye indi. İş bulma ümidi olmayanlar ve mevsimlik çalışanlar da buna ilave edildiğinde geniş işsiz sayısının 2012’de 49 bin kişi gerileyerek 4,6 milyona indiği anlaşılıyor.
- **İç talepteki hızlı yavaşlamaya karşın hizmet sektöründeki istihdam artışı oldukça ilginç.** 2012’de hizmet istihdamındaki artış 680 bin kişi. 2012’de yaratılan her 100 istihdamın 95’inin hizmet sektöründen geldiği anlaşılıyor. Buna karşın sanayide istihdam artışı sadece 47 bin kişi. İstihdam artışı sınırlı olan bir başka sektör ise inşaat... 2012’de inşaat sektöründeki istihdam artışı 33 bin kişi oldu. Tarımda ise istihdam kaybı var. Tarım istihdamı 2012’de 46 bin kişi geriledi.
- **Hizmet sektörüne yakından baktığımızda ise istihdamdaki artışın büyük kısmının kamudan kaynaklandığı anlaşılıyor.** Hizmette 680 bin kişilik istihdam artışının 354 bini doğrudan kamu ile alakalı sektörlerden geliyor. Diğer bir ifadeyle 2012’de hizmetler sektöründe her 100 istihdam artışının 18’i kamu yönetimi ve savunmadan, 17’si eğitimden, 17’si sağlık ve sosyal destek grubundan geliyor.
- Hizmet istihdamındaki artışa idari ve destek hizmet faaliyetlerinin yaptığı katkı ise 147 bin kişi.
- İşsizliği kamu eliyle saklama adına yapılanların ekonomide verimlilik artışına ve rekabet gücüne hiçbir katkısının olmayacağı açık.
- **İşgücü rakamlarında dikkat çekici bir diğer gelişme ise mevcut siyasi konjonktür ile yakından alakalı. Mezuniyete göre işsizlik oranına bakıldığında işsizlikte en fazla**

artışın gazetecilik ve enformasyon bölümünde olduğu dikkati çekiyor. 2011’de % 14,3 olan söz konusu işsizlik oranı 2012’de % 22,1 ile rekor kırdı. 2013’de gazetecilerin işsizlik oranının daha da artacağı şimdiden anlaşılıyor...

Tablo: İşgücü ve İstihdam Göstergeleri

	YILLIK		Fark (2012-2011)
	2011	2012	
(BİN KİŞİ)			
Kurumsal Olmayan Nüfus	72,376	73,604	1,228
- 15 Yaş ve üzeri Nüfus	53,593	54,724	1,131
İş Gücü	26,725	27,339	614
- İstihdam Edilenler	24,110	24,821	711
- Tarım	6,143	6,097	-46
- Sanayi	4,704	4,751	47
- İmalat Sanayi	4,367	4,420	53
- İnşaat	1,676	1,709	33
- Hizmetler	11,586	12,266	680
- Tarımdışı İstihdam	17,967	18,724	757
- Ücretli İstihdam Edilenler	14,876	15,619	743
İşsiz Sayısı	2,615	2,518	-97
Geniş İşsiz Sayısı (İşsiz+İş Bulma Ümidi Olmayanlar+Diğer+Mevsimlik Çalışanlar)	4,624	4,575	-49
Genç İşsiz Sayısı	832	775	-57
Sosyal Güvenlik Kuruluşuna Kayıtlı Olmayanlar	10,139	9,686	-453
(YÜZDE)			
İstihdam Oranı (%)	45.0	45.4	0.4
İşgücüne Katılma Oranı (%)	49.9	50.0	0.1
İşsizlik Oranı (%)	9.8	9.2	-0.6
Geniş İşsizlik Oranı	16.1	15.6	-0.5
Tarımdışı İşsizlik Oranı (%)	12.4	11.5	-0.9
Genç İşsizlik Oranı (%)	18.4	18.8	0.4

Kaynak: TÜİK